

22 بهمن، انقلاب پیروز شد



پس از 10 روز از بازگشت امام خمینی در ایران و با اعلام بی‌طرفی فرماندهان ارتش که به دنبال پیوستن بدنه آن به انقلاب صورت گرفت، انقلاب اسلامی مردم ایران پیروز شد.

پس از 10 روز از بازگشت امام خمینی در ایران و با اعلام بی‌طرفی فرماندهان ارتش که به دنبال پیوستن بدنه آن به انقلاب صورت گرفت، انقلاب اسلامی مردم ایران پیروز شد.

با اتفاقاتی که در روز 21 بهمن افتاده بود، ارتش کنترل اوضاع را از دست داد، با وجود همه ادعاهایی که از سوی امرای نظامی مطرح می‌شد ارتش کمترین مقاومت را در مقابل حرکت انقلابی مردم داشت و علاوه بر پیوستن بسیاری از بدنه ارتش به انقلاب مردم، کلانتری‌ها و مراکز استقرار نیروهای نظامی یکی پس از دیگری فتح می‌شد. تصرف کارخانه تسلیحات باعث شد اسلحه و مهمات در اختیار انقلابیون قرار گیرد. در نقاط مختلف تهران از سهراب آذری گرفته تا حوالی میدان شهباز، گوشه و کنار خیابان‌ها سنگربندی شده بود بیشترین حجم درگیری‌ها به نواحی جنوب و جنوب شرق تهران محدود بود و مردم در خیابان‌های فرح‌آباد، تهران‌نو، خراسان، شهیاد و قصر فیروزه اجتماع کرده بودند و سرسختانه در مقابل اندک نیروهای ارتشی که به زعم خود از سر وفاداری به نظام سلطنتی و سوگندی که به خاطر حفظ سلطنت پهلوی خورده بودند، مقاومت می‌کردند.

در پادگان لویزان اتفاقاتی در شرف وقوع بود. با وجود کناره‌گیری اکثر نظامیان از درگیری‌ها، سپهبد بدره‌ای فرمانده نیروی زمینی و محمد امین بیگلری جانشین فرماندهان گارد، آخرین تلاش‌ها را برای نجات حکومت پهلوی به کار بستند، اما این مقاومت شکننده در مقابل توفان سهمگین انقلاب در هم شکسته شد و هر سه فرمانده نظامی به دست انقلابیون کشته شدند.

مهدی بازرگان، نخست‌وزیر دولت انقلابی طی پیامی فرمانداری نظامی را از توطئه علیه انقلاب برحذر داشت. در حین درگیری‌ها بی‌نظمی‌هایی بواسطه شور انقلابی مردم صورت می‌گرفت. بعد از فتح شهربانی کل کشور، دانشکده افسران، دبیرستان نظام و زندان قصر نیز گشوده شد. این اتفاق فرصتی در اختیار زندانیان سرشناس رژیم پهلوی که براساس محکومیت‌های مالی یا گشوده بودن پرونده‌های سیاسی در زندان‌ها محبوس بودند قرار داد تا در گیر و دار حوادث بگریزند. ازجمله این زندانیان، هژبر یزدانی و محرمعلی خرم بودند.

بواسطه فتح زندان و پادگان جمشیدیه، عده دیگری از زندانیان متواری شدند اما مردم توانستند ارتشبد نعمت‌الله نصیری، سپهبد حیدری، غلامرضا نیک پی، منصور روحانی، منوچهر آزمون و سالار جاف را دستگیر کنند. هویدا که دوران حبس خود را در منطقه‌ای در دره شیان می‌گذراند نیز توسط مردم دستگیر و به مدرسه رفاه منتقل شد. شورای عالی ارتش با مشاهده این وضع، در ساعت 10 و 30 دقیقه با حضور رئیس ستاد، وزیر جنگ و اکثر فرماندهان نظامی تشکیل جلسه داد و پس از مذاکره، اعلامیه‌ای صادر کرد و متذکر شد برای جلوگیری از هرج و مرج و خونریزی، بیطرفی خود را در مناقشات فعلی اعلام و به یگان‌های نظامی دستور داده شد که به پادگان‌های خود مراجعه کنند. در واقع صدور این اعلامیه هیچ نقش و تأثیری در روند حوادث نداشت. مراکز نظامی یک به یک به تصرف انقلابیون درمی‌آمد و ابتکار عمل از ارتشیان نیز سلب شده بود. در مجموع در حوادث 21 و 22 بهمن بجز دست و پا زدن‌های امرای نظامی، رده‌های دیگر ارتش عکس‌العمل چندانی از خود نشان ندادند و بیشتر به عنوان ناظر، حوادث و وقایع را دنبال می‌کردند. در خبرها آمده بود گردان 617 لشکر 81 که عازم تهران بود در حوالی قزل حصار، دور از تظاهرات مردمی اردو زده بود.

دیگر مراکز قدرت نظام شاهنشاهی مرحله به مرحله در حال فروپاشی بود، اما بختیار باز هم اعلام می‌کرد که در حال حاضر، رشته امور از دست آیت‌الله خمینی خارج شده است! در تبریز، شیراز، کرج، فیروزآباد، آبادان، مشهد، سمنان، زنجان و گرگان، درگیری‌هایی در حد محدود ادامه داشت.

بعد از ظهر 22 بهمن حال و هوای دیگری داشت؛ گروهی از جوانان مسلح به سرپرستی فضل‌الله محلاتی رادیو و تلویزیون را مورد محاصره قرار دادند و بعد از چند ساعت زد و خورد ایستگاه رادیو را در ساعت 16 تسخیر کردند و مردم در ساعت 16 و 30 دقیقه برای اولین بار در طول تاریخ صدای انقلاب و سرود ای ایران را از رادیو شنیدند. انقلاب پیروز شد.